

MULTICONSULT NORGE AS

Postboks 265 Skøyen

0213 OSLO

Deres referanse:

10221699-01Dato: **05.07.2021**Saksnr.: **2021/36523**Dok.nr.: **7**

Saksbehandler:

Knut Thorkildsen

Slettebak

Eigersund kommune - Detaljregulering for del av Fiskarvik - Varsel om oppstart

Vi viser til varsel om oppstart av detaljregulering for en del av området Fiskarvik på Eigerøy i Eigersund kommune. Av oversendt varsel går det frem at ytterligere informasjon skal kunne finnes på kommunens nettsider. Dette ser ikke ut for å være tilfelle. Vår uttalelse er derfor generell, og vi vil eventuelt komme med ytterligere tilbakemeldinger ved høring av planen.

Hensikten med planarbeidet er å åpne for privat bruk av båthus som i dag er regulert til næring. Dette innebærer at del av område regulert til kontor/lager vil få formål privat småbåthavn/privat båthus, samt at det settes av areal til parkering. Oversendt varsel er lite spesifikt på hvilken del av det aktuelle delfeltet som vurderes omdisponert.

Fylkesrådmannen vil i utgangspunktet fraråde en endring som beskrevet. Sjønære næringsarealer er en begrenset ressurs, og selv om det allerede finnes en del areal innenfor planområdet satt av til private småbåtanlegg bør områder som allerede er avsatt til næring beholdes til dette formålet. En endring til båthus, småbåthavn og parkering vil kunne ha en negativ virkning på videre utvikling av næring i Fiskarvik.

Dersom en går videre med planarbeidet må kommunen vurdere hvordan dette vil påvirke mulighetene for framtidig næringsvirksomhet i planområdet.

Nyere tids kulturminner

Det må tas nødvendig hensyn til eksisterende eldre naust/båthus i Fiskarvik like sør for det varslede planområdet, som sammen med eldre fritidsbebyggelse og park/hageanlegg anses å være verneverdige kulturminner/kulturmiljø. Det må videre stilles krav til utforming, f.eks. takform, og materialbruk, i tillegg til høyde, volum og størrelse, på bebyggelse og anlegg, for å sikre at det tas tilstrekkelig hensyn til omgivelsene omkring planområdet generelt.

Automatisk fredete kulturminner

Oppstartsvarselet er forelagt Stavanger Maritime Museum (Smm) som har ansvaret for kulturminner under vann og de uttaler:

«Stavanger maritime museum (Smm) skal som fag- og forvaltningsmyndighet etter kulturminneloven ta stilling til automatisk freda kulturminner og vernede skipsfunn i sjø og vassdrag som berøres av omsøkt tiltak eller plan.

Stavanger maritime museum har myndighet til å kreve å få gjennomføre arkeologisk registreringer. Hensikten med registreringen vil være å undersøke om tiltaket/planen kommer i konflikt med freda kulturminner og verna skipsfunn, jf. lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 §§ 8, 9, 10 og 14. Kostnader i forbindelse med arkeologisk registrering må iht. § 10 bæres av tiltakshaver.

Potensialvurdering

Det omsøkte sjøarealet er en del av et område med rik maritim historie og ble i 2005 vurdert av Smm til å ha potensiale for funn av fredede kulturminner under vann. I forbindelse med reguleringsplanen for Fiskarvik i 2005 ble det derfor gjennomført en marinarkeologisk registrering, men til tross for potensiale ble det ikke gjort noen funn med unntak av et vrak trolig datert til første halvdel av 1900-tallet. I forbindelse med tilsendt sak har Smm i midlertidig vurdert saken på nytt, og sett at undersøkelsen i 2005 ikke har tatt høyde for endringene i havnivået siden steinalderen. Dette er forskning som ble publisert året etter av (Prøsch-Danielsen, 2006). Prøsch-Danielens forskning viste at havet rundt Eigersund og i Vest-Agder sto i en periode av eldre steinalder lavere enn dagens vannstand. Det betyr at disse boplassene ved sjøen ble oversvømt i slutten av eldre steinalder. Noen eksemplarer på steinalderfunn under vann har dukket opp i Vest-Agder, men så langt ingen slike druknede boplasser ble funnet i Rogaland. Strandlinjekurvene for Eigerøy viser at havnivået ved ca. 10.000 år BP sto på -3 meter og at havnivået kan ha sunket til omkring -8 til -9 meter før det økte til 3 meter 8.000 BP (Figur 1). Grunne, beskyttede sjøområder i Eigersund, slik som ved Fiskarvika, er plasser hvor det er potensial for funn av strandbunden steinalderbosetning ved den forhistoriske vannkanten som i dag ligger under vann. I tillegg har dette området en relativt svovelholdig bunn og tilløp fra ferskvann, derfor kan bevaringsforholdene være spesielt gode.

Vår uttale

På bakgrunn av potensialvurderingen kan vi allerede nå varsle at det er aktuelt å kreve gjennomføring av en arkeologisk registrering på grunn av potensialet for hittil ukjente §4 automatisk freda kulturminner og §14 skipsfunn innenfor det varslede planområdet. Hensikten med marinarkeologiske registreringer er å avklare forholdet til skipsfunn og automatisk freda kulturminner før vi kan gi vår uttalelse til planen. Kravet vil først kunne bli reist når planen kommer på offentlig ettersyn. Vi anbefaler forslagsstiller å få gjennomført registreringen på et tidligere tidspunkt slik at kulturminnehensynet kan ivaretas hensiktsmessig, og slik at planstiller får forutsigbarhet i planleggingen. For planens sjøareal vil undersøkelsene bestå av visuell inspeksjon og dykking i to dager. Kost og losji er lagt inn i budsjettet for to dager og en natts overnatting for 4 personer. For en 2 dagers undersøkelse vil kostnaden ligge på 121.348 kr eks mva. Da er 16.000 kr forbeholdt naturvitenskapelige undersøkelser. Vi minner om at dette er et maksimumsbudsjett og at det kun faktureres for faktiske utgifter og medgått tid. Den marinarkeologiske undersøkelsen kan ikke settes i gang før vi har mottatt skriftlig aksept på kostnadene i det vedlagte budsjettet. Vi ber planstiller ta kontakt med oss på et tidlig tidspunkt for å avklare rammer og tidspunkt for den marinarkeologiske registreringen»

For mer informasjon om uttalelsen og budsjettet se vedlagte brev fra Smm.

Rogaland
fylkeskommune

Hilsen

Knut Harald Dobbe
fagleder

Knut Thorkildsen Slettebak
seniorrådgiver

Kopi til:
Eigersund kommune
Statsforvalteren i Rogaland

Dette dokumentet er godkjent elektronisk. Oppgi vårt saksnr. når du svarer på brevet.